Docnr18

Provincie Noord-Brabant

Memo

Onderwerp

Bijstelling aanpak ammoniakemissie-eisen:
Stoppers als onderdeel van 46% reductie

Datum
13 november 2025
Documentnummer
Aan
Gedeputeerde Dirken
Kopie aan
van
Telefoon
Email

Aanleiding

In het Bouwstenendocument emissiereductie landbouw van 9 juli 2025 (IPO/ZLTO) is een reductiepercentage van 42-46% opgenomen voor de gehele landbouwsector in 2035 t.o.v. peiljaar 2019. Gelet op de hoge mate van overbelasting van Natura 2000-gebieden in Brabant is het noodzakelijk dat meer emissiereductie wordt bereikt dan gemiddeld in Nederland. Om daartoe te komen zijn voor de bijstelling van de aanpak ammoniakemissie-eisen o.a. de volgende uitgangspunten gehanteerd, in afwijking van de uitgangspunten uit het Bouwstenendocument:

1. Van de beoogde bandbreedte aan reductiepercentages wordt 46% aangehouden;
2. Het reductiepercentage geldt als sectorgemiddelde voor de veehouderijlocaties i.p.v. de volledige landbouwsector.
3. Daarnaast moet dus nog emissiereductie optreden vanuit de andere bronnen binnen de landbouw:
    a. Bemesting;
4. landbouwverkeer (NOx)
5. De emissiereductie als gevolg van bedrijfsbeëindiging ('stoppers'). komt daarbovenop.

Reductiedoel

Pouderoyen/Tonnaer heeft uitgerekend hoeveel kton reductie er moet plaatsvinden om te komen tot de beoogde 46% emissiereductie in 2035 ten opzichte van peiljaar 2019. Uit onderstaande tabel blijkt dat wij met een variant van 60% reductie voor bedrijven waarvoor een luchtwasser beschikbaar is, de benodigde reductie zouden kunnen halen, als er rekening wordt gehouden met geregistreerde vergunde dierplaatsen, huisvestingssystemen en wettelijke emissiefactoren (dus zonder correctie latente ruimte en ophoging o.b.v. NEMA-factoren zoals correctie o.b.v. TAN-gehalte, aangepaste emissieactoren en praktijkcorrecties).

Vergund 2019	18,2 kton
Vergund 2025	14,4 kton
Eisen 12 november	10,4 kton
Eisen 13 november, variant 60%	10,0 kton
Eisen 13 november, variant 70%	9,6 kton
Eisen 13 november, variant 85%	8,7 kton

Het reductiedoel o.b.v. bandbreedte 46-55% ten opzichte van vergund 2019 bedraagt: 8,2 – 9,8 kton.

Redeneerlijn

Voordelen van deze redeneerlijn

1. Deze lijn sluit beter aan bij de lijn uit het Bouwstenendocument.
2. Het is voor de veehouderijsector gemakkelijker om het reductiepercentage van 46% te behalen, omdat stoppers meer reductie behalen dan blijvers die voldoen aan de ammoniakemissie-eisen.
3. Er ontstaat meer toekomstperspectief voor de blijvers, doordat zij mogelijk kunnen volstaan met minder strenge eisen, wanneer de 46% emissiereductie makkelijker wordt gehaald.
4. Voor het stoppen van bedrijven kunnen we eventueel nog meer doen, bijvoorbeeld via de route van Ruimte-voor-Ruimte. Door extra in te zetten op het ontzorgen van stoppende ondernemers kan het zijn dat er daadwerkelijk meer ondernemers de stap zullen nemen om vrijwillig over te gaan tot het stoppen met de bedrijfsvoering. Op 5 november 2025 heeft daarover reeds een gesprek plaatsgevonden met de Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR), e.e.a. in het kader van aanvullende maatregelen uit de BOS 2.0. Dit wordt vanuit dat spoor verder uitgewerkt.

Nadelen van deze redeneerlijn

1. Als in 2035 blijkt dat er meer stoppers zijn geweest en als gevolg daarvan meer reductie is behaald dan 46%, dan leidt dat tot discussie over de reductie die de blijvers hebben behaald. Hebben zij dan niet teveel reductie behaald? Hadden ze kunnen volstaan met lagere eisen? 5.1.5

5.1.5

2. Met de huidige bijstelling wordt is het doel om een reductiepercentage te behalen van 46% zonder stoppers. Dat betekent echter niet dat er helemaal geen rekening wordt gehouden met stoppers. Die komen nu namelijk bovenop het reductiepercentage van 46%. De totale reductie die wordt behaald is daardoor met de huidige aanpak groter dan wanneer stoppers onderdeel gaan uitmaken van het reductiepercentage van 46%.
3. Het is onbekend hoeveel bedrijven zullen gaan stoppen de komende jaren en dus hoeveel dat bijdraagt aan het reductiepercentage van 46%. Het wordt daardoor ook meer onzeker welke reductiepercentages gevraagd moeten worden van de blijvers:
    a. De ammoniakemissie-eisen zullen op zichzelf leiden tot stoppers, doordat niet iedereen kan voldoen aan de eisen die worden gesteld.
    b. Er zijn nieuwe stoppersregelingen aangekondigd door het Rijk, maar het is nog onbekend hoeveel veehouders daar aan zullen gaan deelnemen.
4. De extra reductie die een stopper oplevert t.o.v. een blijver hoeft niet altijd heel groot te zijn. Blijvers moeten op termijn immers voldoen aan de ammoniakemissie-eisen, waardoor daarvoor een bepaalde reductie wordt behaald. Een stopper levert hooguit het verschil in reductie extra op, ten opzichte van die eisen. Bij bepaalde diercategorieën zal dat verschil groter zijn dan bij andere, maar in het geval bijvoorbeeld 70% reductie wordt gevraagd, is het verschil tussen blijver en stopper maar maximaal 30%. Als die stopper nog ruimte krijgt voor een vervolgactiviteit (vergelijkbaar met de Ibv-regelingen) van maximaal 15%, dan wordt het verschil nog weer kleiner.
5. Nadeel van de alternatieve redeneerlijn is dat het lastig te motiveren valt waarom we stoppers vanaf 2030 ineens wel meerekenen met het reductiepercentage. Dat zou vooral gezien worden als een trucje om te voldoen, in plaats van strengere eisen aan de blijvers te stellen.